Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2018 йил 31 июль, № 156 (7114) Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Экстремизмга қарши курашиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2018 йил 12 июнда қабул қилинган
Сенат томонидан 2018 йил 28 июнда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади экстремизмга қарши курашиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Экстремизмга қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Экстремизмга қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг экстремизмга қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

экстремизм — ижтимоий-сиёсий вазиятни беқарорлаштиришга, Ўзбекистон Республикасининг конституциявий тузумини зўрлик билан ўзгартиришга, ҳокимиятни зўрлик ишлатиб эгаллашга ва унинг ваколатларини ўзлаштириб олишга, миллий, ирқий, этник ёки диний адоват қўзғатишга қаратилган ҳаракатларнинг ашаддий шакллари ифодаси;

экстремистик фаолият — қуйидагиларга:

Ўзбекистон Республикасининг конституциявий тузуми асосларини зўрлик билан ўзгартиришга, ҳудудий яхлитлиги ва суверенитетини бузишга;

ҳокимият ваколатларини эгаллашга ёки ўзлаштиришга;

қонунга хилоф қуролли тузилмалар тузишга ёки уларда иштирок этишга;

террорчилик фаолиятини амалга оширишга;

зўрлик ёки зўрлик ишлатишга ошкора даъват қилиш билан боғлиқ ҳолда миллий, ирқий, этник ёки диний адоват қўзғатишга;

жамоат хавфсизлиги ва жамоат тартибига таҳдид солувчи материалларни тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш ёки намойиш этишга, шунингдек экстремистик ташкилотларнинг атрибутларини ёки рамзий белгиларини тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш ёки намойиш этишга;

бирор-бир ижтимоий гуруҳга нисбатан сиёсий, мафкуравий, ирқий, миллий, этник ёки диний адоват ёхуд душманлик сабабли оммавий тартибсизликларни амалга оширишга;

ушбу модданинг тўртинчи — ўнинчи хатбошиларида кўрсатиб ўтилган ҳаракатларни амалга ошириш учун ошкора даъват қилишга қаратилган ҳаракатларни режалаштиришга, ташкил этишга, тайёрлашга ёки содир этишга доир фаолият;

экстремизмни молиялаштириш — экстремистик фаолиятнинг мавжуд бўлишини ва фаолият кўрсатишини, шахсларнинг экстремистик фаолиятда иштирок этиш учун хорижга чиқиб кетишини ёки Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали ҳаракатланишини таъминлашга, экстремистик ташкилотларга ёхуд экстремистик фаолиятга кўмаклашаётган ёки бундай фаолиятда иштирок этаётган шахсларга бевосита ёки билвосита ҳар қандай маблағларни, ресурсларни беришга ёхуд йиғишга, бошқа хизматлар кўрсатишга қаратилган фаолият;

экстремист — экстремистик фаолиятни амалга оширишда иштирок этаётган, шунингдек экстремистик фаолиятда иштирок этиш учун хорижга чиқиб кетишни ёхуд Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали ҳаракатланишни амалга оширган шахс;

экстремистик гуруҳ — олдиндан тил бириктириб экстремистик фаолиятни амалга ошираётган ёки уни содир этишга суиқасд қилаётган икки ёки ундан ортиқ шахс;

экстремистик материал — экстремистик фаолиятни амалга оширишга ошкора даъват қиладиган ёхуд шундай фаолиятни амалга ошириш зарурлигини асослаб берадиган ёки ошкора оқлайдиган, тарқатиш учун мўлжалланган ҳужжат ёки ҳар қандай воситадаги бошқа ахборот;

экстремистик ташкилот — экстремистик фаолиятни амалга оширганлиги туфайли ўзига нисбатан фаолиятини тугатиш ёки тақиқлаш тўғрисида суднинг қонунда назарда тутилган асослар бўйича қонуний кучга кирган қарори қабул қилинган ташкилот.

4-модда. Экстремизмга қарши курашишнинг асосий принциплари

Экстремизмга қарши курашишнинг асосий принциплари қуйидагилардан иборат:

қонунийлик;

инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги;

ошкоралик;

жавобгарликнинг муқаррарлиги.

5-модда. Экстремизмга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари

Экстремизмга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:

экстремизмнинг олдини олишга доир чора-тадбирларни амалга ошириш, шу жумладан аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, жамиятда экстремизмга нисбатан муросасизлик муносабатини шакллантириш, шунингдек унинг юзага келишига имкон берувчи сабаблар ва шарт-шароитларни бартараф этиш;

(Давоми 2-бетда).

Ёшлар тақдирига бефарқ қараб бўлмайди

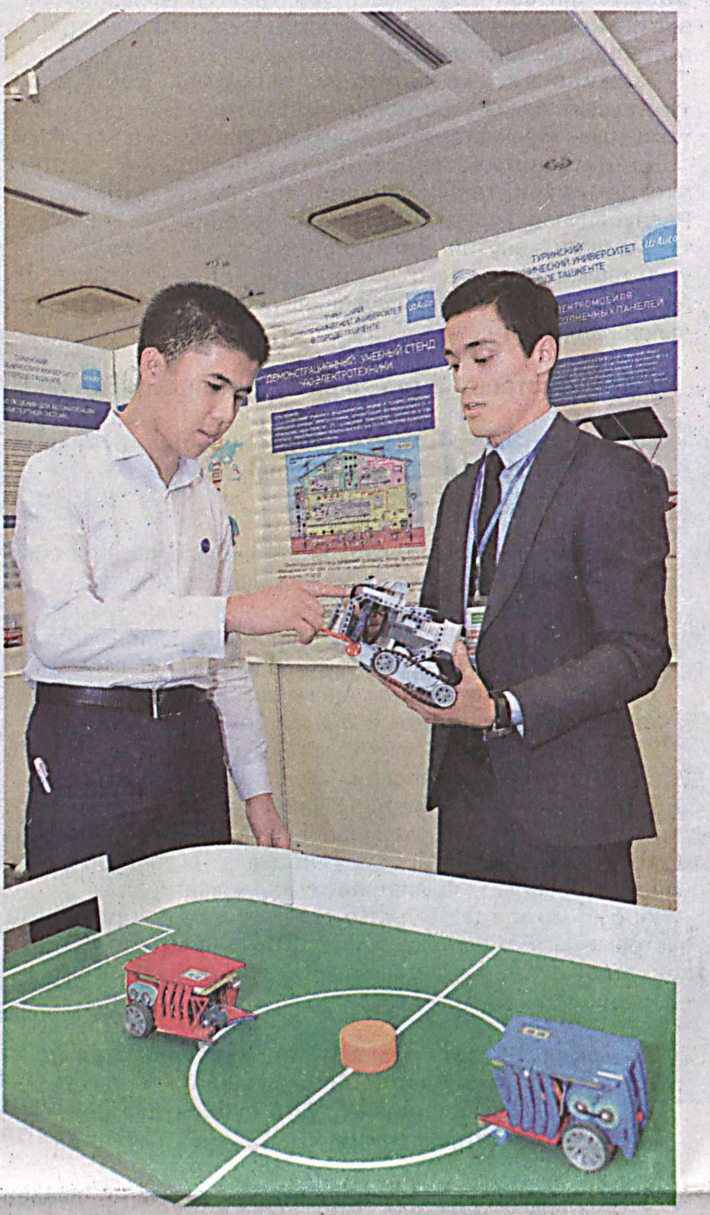

Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 27 июндаги Фармони билан қабул қилинган "Yoshlar – kelajagimiz" Давлат дастури эртамиз эгаларининг ташаббуслари, ғоя ва лойиҳаларини рўёбга чиқариш, йигит-қизларни меҳнат бозорида талаб юқори бўлган мутахассисликлар ва бизнес юритиш кўникмаларига ўқитиш, уларнинг бандлигини таъминлашга доир амалий ишлардан биридир.

Зотан, ҳар соҳада глобаллашув жараёни кучайиб, ахборот хуружлари авж олган бугунги замонда ёшлар масаласига эътиборсиз қараб бўлмайди. Ёш авлод тақдирига бефарқлик келажакка, эл-юрт тақдирига бефарқликдир.

Ўз ҳолига ташлаб қўйилган йигит-қизлар ўқишу ишдан, жамиятдан, давлатдан кўнгли совиб, тушкунликка тушади. Фойдасиз юмушлар билан вақтини ўтказади, ҳатто турли номақбул ишларга қўл уриши ҳам ҳеч гап эмас.

Ислоҳот

Президентимиз Шавкат Мирзиёев 27 июль куни жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш борасидаги ишларнинг бугунги ҳолати, бу борада ички ишлар органлари ва бошқа давлат идораларининг масъулиятини янада ошириш, тизимда мавжуд муаммо ва камчиликларни бартараф этиш масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишида бу ҳақда атрофлича тўхталиб, ёшлар ўртасида жиноятчилик ҳолатлари учраётганини афсус билан қайд этди.

"Бунинг сабаби ёшлар ягона ғоя, ягона мақсадлар йўлида жипслаштирилмаётгани, таълим-тарбия ва бандликни таъминлашда кўплаб тизимли муаммолар ҳал этилмаётганидадир. Масалан, бир йилда 600 мингдан зиёд йигит-қизлар мактаб, лицей ва коллежларни битиради. Олий ўқув юртлари уларнинг 10 — 15 фоизини қабул қилади. Демак, қолганлари эртага ким бўлиши ҳақида бош қотириш зарур. Уларга муносиб шароит яратиб берилмас экан, эртага нимандир талаб қилишга ҳеч кимнинг маънавий ҳуқуқи бўлмайди. Шунинг учун ҳам "Yoshlar — kelajagimiz" Давлат дастури қабул қилинди, 800 миллиард сўм маблағ айнан ёшлар тадбиркорлиги, бандлиги учун йўналтирилди", деди давлатимиз раҳбари.

➡4

Эскича ишлаш тизимидан қачон воз кечилади?

Қаердаки қонун устувор бўлса, жиноятчиликка қарши одамларда муросасиз кайфият шаклланса, ўша жамиятда нохуш иллатлар камаяди, тинчлик, осойишталик ҳукм суриб, эзгу ишлар кенг қулоч ёзади. Аҳоли хотиржам ҳаёт кечиради, уларнинг давлатга ишончи ортади. Қолаверса, хорижлик сайёҳлар оқими кўпайиб, инвесторлар маблағ киритишга, бизнесини йўлга қўйишга интилади. Шунинг учун ҳам бу масала ўта долзарбдир.

Айни жиҳатдан келиб чиқиб, мамлакатимизда ҳуқуқ-тартибот идораларини ислоҳ қилиш ҳамда уларни ҳақиқий маънода халқчил идорага айлантириш бўйича саъй-ҳаракатлар олиб бориляпти. Хўш, натижалар, мавжуд аҳвол қандай? Президентимиз Шавкат Мирзиёев раислигида 27 июль куни жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш борасидаги ишларнинг бугунги ҳолати, бу борада ички ишлар органлари ва бошқа давлат идоралари масъулиятини янада ошириш, тизимда мавжуд муаммо ва камчиликларни бартараф этиш масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишида ушбу масала атрофлича таҳлил қилинди, хато ва камчиликлар рўй-рост кўрсатилиб, истиқболдаги муҳим вазифалар белгилаб берилди.

ЖИНОЯТ ҲАҚИҚАТИ ВА АДОЛАТ

Ҳуқуқий асослар яратиляпти, натижа эса...

Ҳар бир соҳада ҳуқуқий асослар муҳим ўрин тутади. Бу борада ўтган давр мобайнида ички ишлар тизимини такомиллаштиришга оид 80 дан зиёд ҳужжатлар қабул қилинди. Шулар асосида моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, кадрларни танлаш ва хизматни тўғри ташкил этиш билан боғлиқ қатор чора-тадбирлар ҳаётга татбиқ этилмоқда. Масалан, илгари ходимларнинг 60 фоизи шаҳар ва туман бошқармаларида фаолият олиб борган бўлса, ҳозир 35 фоизи идораларда, қолганлари аҳолига яқин бўлиши учун маҳалла фуқаролар йиғинларида ишлаяпти. Лекин амалда натижа қандай?

Афсуски, ушбу саъй-ҳаракатларга қарамасдан, жойларда ҳануз жиноятчиликнинг туб илдизига тўлиқ етиб борилаётгани йўқ. Салбий ҳолатларнинг асл сабаби етарлича ўрганилмаяпти, маҳалла, меҳнат жамоалари ва таълим муассасаларида бўлаётган муҳокама ҳамда тадбирлар номига ташкил этилиб, расмиятчиликдан нарига ўтилмаяпти.

"Касални яширсанг, иситмаси ошкор қилади" деганларидек, мутасадди идоралар ҳисоботига кўра, жиноятлар жорий йилнинг 6 ойида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан **39 фоиз камайгани ҳолда, қасддан одам ўлдириш, оғир тан жароҳати етказиш, талончилик, босқинчилик, ўғрилик ва фирибгарлик каби жиноятлар сони ҳамон юқорилигича қолмоқда.**

Булар, албатта, ҳар қандай кишини ташвишга солмай қўймайди.

Аёлни қотилликка нима мажбур қилди?

Давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари турли юмушлар билан "банд экани" боис низоли, содда қилиб айтганда, жанжалли оилага етиб боролмагандир, аммо маҳалла-кўй, қўни-қўшни ва ҳудуд хавфсизлигига масъул бўлган, хизмат машинаси ҳамда шу жойнинг ўзидан уй берилган ички ишлар органи вакили, яъни профилактика инспектори, наҳотки шу ишдан бехабар бўлса? Буни қандай изоҳлаш мумкин? **Аслида аёлни қотилликкача етаклаган оилавий низо кеча ёки бугун пайдо бўлмагани, ойлар ва ҳатто йиллар давомида ривожланиб, ўткирлашиб боргани аниқ. Охир-оқибат фожиа юзага келган.** Ваҳолонки, ўз вақтида профилактика чоралари кўрилганда эди, мудҳиш воқеанинг олди олинган бўларди...

➡3

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

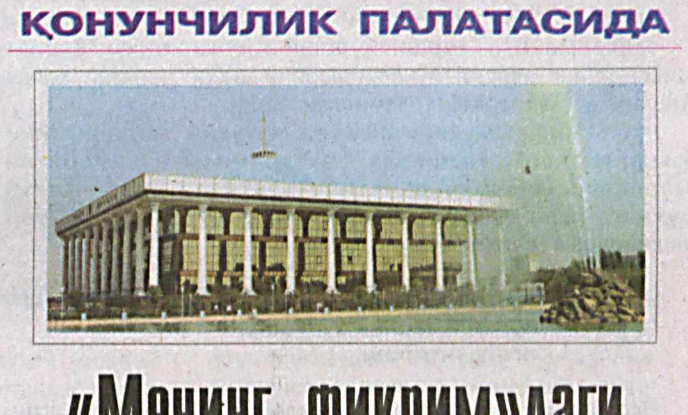

«Менинг фикрим»даги таклиф илк бор парламент мажлисида кўрилди

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга йўллаган Мурожатномасида белгилаб берилган вазифалар қаторида фуқароларнинг давлат ва жамият ҳаётига дахлдор муҳим масалалар бўйича ўз фикрини билдириши учун интернетда "Менинг фикрим" деб номланган махсус веб-портал ташкил этиш, демократиянинг илғор механизми сифатида жамоа бўлиб электрон мурожаат киритиш тартибини татбиқ қилиш, бир гуруҳ фуқаролар томонидан илгари сурилган ташаббусларни Олий Мажлис ёки халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларида албатта кўриб чиқиш тартибини жорий этиш таклифи билдирилган эди.

Мазкур вазифа ижросини таъминлаш мақсадида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати Кенгашларининг 2018 йил 2 апрелдаги қўшма қарори билан "Менинг фикрим" веб-портали ишга туширилди.

Порталда жорий йилнинг июнь ойида фуқаро Н. Макаренко томонидан "Қишлоқ ва шаҳар ҳудудларида дарахтларни муҳофаза қилиш тизимини ислоҳ этиш тўғрисида"ги электрон жамоавий мурожаати жойлаштирилган бўлиб, у Қонунчилик палатаси ва Сенати томонидан тасдиқланган Низом талаблари асосида 10 минг овоз тўплагандан сўнг, кўриб чиқиш учун Қонунчилик палатасига киритилди.

Мазкур мурожаатда қишлоқ ва шаҳарларда дарахтларни ноқонуний кесишнинг олдини олиш, кесишга рухсатномалар бериш тартибини такомиллаштириш, дарахтларни ноқонуний кесганлик учун жавобгарликни кучайтириш, соҳага инновацион технологияларни жорий этиш, агротехник тадбирларни ўтказиш билан боғлиқ таклифлар билдирилган.

➡2

Ўзбекистонга саёҳат қилиш вақти келди

Ўзбекистонга келиш истагида бўлган чет эл фуқаролари учун электрон виза бериш тизими жорий қилингани зўр иштиёқ билан кутиб олинмоқда.

Дунё нигоҳи

Хусусан, яқинда Буюк Британиянинг нуфузли "The Independent" нашрида ушбу мавзуга доир мақола чоп этилди. Унда таъкидланишича, мазкур қадам хорижий давлатлардан келаётган сайёҳлар оқимини кўпайтириш ҳамда юртимиз бой тарихидан баҳраманд бўлишлари учун уларга кўпроқ қулайликлар яратиш бўйича Ўзбекистоннинг саъй-ҳаракатларидан бири ҳисобланади.

"Ўрнатилган янги тартибга кўра, дунёнинг 51 мамлакати, шу жумладан, Буюк Британия фуқаролари учун электрон визани расмийлаштириш имкони пайдо бўлди. Бундан ташқари, Ўзбекистон орқали учинчи давлатга саёҳат қилувчи 101 мамлакат вакилларига визасиз транзит тизими жорий қилинган, 16 ёшгача бўлган болалар учун эса визасиз кириш имконияти яратилган", дейилади мақолада.

Нашрда, шунингдек, Ўзбекистон мустақилликка эришган пайтдан эътиборан мамлакатга кириш талаблари фақат энди енгиллаштирилгани таъкидланган.

"Денгизга чиқиш имкониятига эга бўлмаган давлат сифатида Ўзбекистон ЮНЕСКО Умумжаҳон маданий мероси рўйхатига киритилган Буюк Ипак йўлининг учта жуда муҳим шаҳри: Самарқанд, Бухоро ва Хива билан фахрланса арзийди. Республиканинг барча ҳудудида ноёб кўҳна масжидлар, "Тожмаҳал" бунёдкорларини илҳомлантирган мақбаралар ҳамда замонавий иншоотлар жойлашган", дея ёзилади "The Independent" нашрида.

«Дунё» АА.
Лондон

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Экстремизмга қарши курашиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

экстремизм соҳасидаги ҳуқуқбузарликларни ўз вақтида аниқлаш ва уларга чек қўйиш, уларнинг оқибатларини бартараф этиш, шунингдек жавобгарликнинг муқаррарлиги принципини таъминлаш;

экстремизмга қарши курашиш соҳасидаги халқаро ҳамкорлик.

6-модда. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида экстремистик фаолиятни тақиқлаш

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қуйидагилар тақиқланади:

экстремистик фаолиятнинг ҳар қандай кўринишлари;

юридик шахслар ташкил этилганда уларни экстремистик ташкилотларнинг номи билан адаштириб юбориш даражасида бир хил ёки ўхшаш бўлган белгиларни ўз ичига олган номлардан фойдаланиш.

2-боб. Экстремизмга қарши курашиш чора-тадбирлари

7-модда. Экстремизмнинг олдини олишга доир чора-тадбирлар

Экстремизмнинг олдини олишга доир чора-тадбирлар қуйидагилардан иборат:

аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, жамиятда экстремизмга нисбатан муросасизлик муносабатини шакллантириш;

экстремистик фаолиятни амалга оширишга йўл қўймаслик тўғрисида расмий огоҳлантириш чиқариш;

юридик шахс томонидан экстремистик фаолият амалга оширилишига йўл қўймаслик тўғрисида тақдимнома киритиш;

экстремистик материалларни олиб кириш, тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш ва намойиш этишни тақиқлаш;

экстремизмни молиялаштиришни тақиқлаш;

юридик шахснинг фаолиятини тўхтатиб туриш;

ташкилотни экстремистик ташкилот деб топиш.

Экстремизмнинг олдини олишга доир чора-тадбирлар қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа чора-тадбирларни ҳам ўз ичига олиши мумкин.

8-модда. Аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, жамиятда экстремизмга нисбатан муросасизлик муносабатини шакллантириш

Аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, жамиятда экстремизмга нисбатан муросасизлик муносабатини шакллантириш қуйидаги йўллар билан амалга оширилади:

тушунтириш ишларини олиб бориш;

ҳуқуқий тарбия ва таълимни ташкил этиш;

экстремизмга қарши курашиш масалалари бўйича ўқув-услубий ва илмий адабиётларни ишлаб чиқиш;

маданий анъаналарни, маънавий, ахлоқий ва ватанпарварлик руҳидаги тарбияни мустаҳкамлаш;

илмий-амалий тадбирларни ташкил этиш ва ўтказиш;

экстремизмга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишларини ҳисобга олган ҳолда таълим дастурларини такомиллаштириш.

Аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, жамиятда экстремизмга нисбатан муросасизлик муносабатини шакллантириш қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа йўллар билан ҳам амалга оширилиши мумкин.

9-модда. Экстремистик фаолиятни амалга оширишга йўл қўймаслик тўғрисидаги расмий огоҳлантириш

Экстремистик фаолият белгиларини ўз ичига олган, тайёрланаётган ғайриқонуний ҳаракатлар тўғрисида етарлича ва аввалдан тасдиқланган маълумотлар мавжуд бўлган ҳамда жавобгарликка тортиш учун асослар мавжуд бўлмаган тақдирда, экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органининг мансабдор шахси экстремизмнинг юзага келишига йўл қўяётган мансабдор шахсларга ва жисмоний шахсларга бундай фаолиятга йўл қўймаслик тўғрисида ёзма шаклда расмий огоҳлантириш чиқаради, огоҳлантиришда уни чиқаришнинг аниқ асослари кўрсатилади.

Расмий огоҳлантириш эълон қилинган шахс ундан норози бўлган тақдирда, экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи тегишли давлат органининг юқори турувчи мансабдор шахсига ёки судга ушбу огоҳлантириш устидан шикоят қилишга ҳақли.

10-модда. Юридик шахс томонидан экстремистик фаолият амалга оширилишига йўл қўймаслик тўғрисидаги тақдимнома

Юридик шахс томонидан унинг фаолиятида экстремизм белгилари мавжудлиги тўғрисида далолат берувчи қонун бузилиши содир этилган тақдирда, прокурор ёки экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органининг бошқа мансабдор шахси мазкур юридик шахснинг мансабдор шахсига кўрсатиб ўтилган қонунбузарликларга йўл қўймаслик тўғрисида тақдимнома киритади ва уларни бартараф этиш учун муддат белгилайди. Агар ушбу қонунбузарликлар белгиланган муддатда бартараф этилмаса, шунингдек тақдимнома киритилган кундан эътиборан бир йил ичида экстремизм белгилари мавжудлиги ҳақида далолат берувчи янги фактлар аниқланса, прокурор ёки экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органи бошқа мансабдор шахсининг тақдимномасига асосан юридик шахснинг фаолияти олти ойгача бўлган муддатга тўхтатиб турилади ёки Ўзбекистон Республикаси Олий судининг қарори билан тақиқланади.

Экстремистик фаолият амалга оширилишига йўл қўймаслик тўғрисида тақдимнома киритилган шахс ундан норози бўлган тақдирда, экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи юқори турувчи давлат органига, унинг мансабдор шахсига ёки судга ушбу тақдимнома устидан шикоят қилишга ҳақли.

11-модда. Экстремистик материалларни олиб кириш, тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш ва намойиш этишни тақиқлаш

Ўзбекистон Республикасининг ҳудудига экстремистик материалларни, экстремистик ташкилотлар атрибутлари ва рамзий белгиларини олиб кириш, тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш ва намойиш этиш, шунингдек уларни оммавий ахборот воситаларида ёхуд телекоммуникация тармоқларида, шу жумладан Интернет жаҳон ахборот тармоғида тарқатиш ва намойиш этиш тақиқланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида олиб кирилаётган, тайёрланаётган, сақланаётган, тарқатилаётган ва намойиш этилаётган, шунингдек оммавий ахборот воситаларида ёки телекоммуникация тармоқларида, шу жумладан Интернет жаҳон ахборот тармоғида тарқатилаётган ва намойиш этилаётган материаллар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда экстремистик материаллар деб топилади.

Экстремистик материаллар, экстремистик ташкилотларнинг атрибутлари ва рамзий белгилари белгиланган тартибда йўқ қилиниши ёки олиб ташланиши керак. Оммавий ахборот воситаларида ёхуд телекоммуникация тармоқларида, шу жумладан Интернет жаҳон ахборот тармоғида жойлаштирилган экстремистик материаллари, экстремистик ташкилотларнинг атрибутлари ва рамзий белгиларини йўқ қилиш ёки олиб ташлаш имкони бўлмаган тақдирда улардан фойдаланиш чекланади.

Экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органининг экстремистик материалларни йўқ қилиш, олиб ташлаш ёки улардан фойдаланишни чеклаш тўғрисидаги талабининг телекоммуникация тармоқларига ва Интернет жаҳон ахборот тармоғига кириш бўйича хизматлар тақдим этувчи шахс томонидан бажарилмаганлиги қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка сабаб бўлади.

12-модда. Экстремизмни молиялаштиришни тақиқлаш

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида экстремизмни молиялаштириш тақиқланади.

Пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлиқ операцияларни амалга оширувчи ташкилотлар экстремизмни молиялаштиришга қарши курашиш мақсадида пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлиқ операциялар назоратини, ички назоратни амалга оширади ҳамда тегишли тарзда текшириш чораларини кўради.

Пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлиқ операцияларни амалга оширувчи ташкилотлар экстремизмни молиялаштиришда гумон қилинган ва олдиндан хабардор қилмаган ҳолда экстремистик фаолиятга алоқадор шахсларнинг операцияларини, бундан юридик ёки жисмоний шахслар ҳисоб рақамига келиб тушган пул маблағларини ўтказишга доир операциялар мустасно, тўхтатиб туриши ва (ёки) пул маблағларини ёхуд бошқа мол-мулкни музлатиб қўйиши шарт.

Экстремистик фаолиятга алоқадор шахсларнинг операцияларини тўхтатиб туриш, пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкини музлатиб қўйиш, шахсларнинг операцияларини тиклаш, музлатиб қўйилган пул маблағлари ёки бошқа мол-мулкдан фойдаланишга ҳуқуқини тақдим этиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти томонидан манфаатдор вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар билан келишилган ҳолда белгиланади.

13-модда. Юридик шахснинг фаолиятини тўхтатиб туриш

Юридик шахс экстремистик фаолиятга алоқадор бўлган тақдирда, унинг фаолияти экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органининг аризасига кўра суднинг қарори билан тўхтатиб турилади.

Суднинг юридик шахс фаолиятини тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарори устидан белгиланган тартибда шикоят қилиниши мумкин.

Сиёсий партиялар фаолиятини тўхтатиб туриш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Экстремистик фаолиятга алоқадорлиги муносабати билан фаолияти тўхтатиб турилган юридик шахсларнинг рўйхати Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва Олий судининг расмий веб-сайтларига жойлаштирилади.

14-модда. Ташкилотни экстремистик ташкилот деб топиш

Ўзбекистон Республикасида ташкилотни экстремистик ташкилот деб топиш суд тартибида амалга оширилади.

Ташкилот, агар унинг таркибий тузилмаларидан ҳеч бўлмаса биттаси (бўлинмаси, филиали ва ваколатхонаси) экстремистик фаолиятни амалга ошираётган бўлса, экстремистик ташкилот деб топилади.

Ташкилотни экстремистик ташкилот деб топиш тўғрисидаги ариза Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий судига берилади.

Қайси ташкилотларга нисбатан суднинг уларни экстремистик ташкилот деб топиш ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудида уларнинг фаолиятини тақиқлаш тўғрисидаги қонуний кучга кирган қарори мавжуд бўлса, ўша ташкилотларнинг рўйхати Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва Олий судининг расмий веб-сайтларида эълон қилиниши лозим.

3-боб. Экстремизмга қарши курашиш субъектлари

15-модда. Экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари

Экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари қуйидагилардан иборат:

Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати;

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси;

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги;

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги;

Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси;

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти.

Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи давлат органлари ҳамда бошқа субъектлар фаолиятини мувофиқлаштиради.

Ушбу моддада кўрсатилган давлат органлари экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни қонун ҳужжатларида берилган ўз ваколатлари доирасида амалга оширади.

16-модда. Экстремизмга қарши курашишга доир тадбирларда бошқа давлат органларининг, ўзга субъектларнинг иштирок этиши

Ушбу Қонуннинг 15-моддасида кўрсатилмаган давлат органлари, бошқа ташкилотлар ва фуқаролар экстремизмга қарши курашишга доир тадбирларда ўз ваколатлари доирасида ҳамда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда иштирок этади.

4-боб. Экстремистик фаолиятни амалга оширганлик учун жавобгарлик

17-модда. Жисмоний шахсларнинг экстремистик фаолиятни амалга оширганлик учун жавобгарлиги

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар экстремистик фаолиятни амалга оширганлик учун қонунга мувофиқ жавобгар бўлади.

Шахс экстремистик фаолиятда иштирок этишни ўз ихтиёри билан рад этган, бу ҳақда тегишли давлат органларига хабар берган ҳамда оғир оқибатлар юзага келишининг ва экстремистларнинг мақсадлари амалга оширилишининг олдини олишга фаол кўмаклашган тақдирда, қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликдан озод этилади.

18-модда. Ташкилотларнинг экстремистик фаолиятни амалга оширганлик учун жавобгарлиги

Ташкилотлар экстремистик фаолиятни амалга оширганлик учун тугатилади, уларнинг фаолияти эса тақиқланади.

Ташкилотни тугатиш суднинг қарори асосида амалга оширилади.

Экстремистик ташкилот деб топилган ташкилот тугатилганда унга тегишли мол-мулк мусодара қилинади ҳамда давлат мулкига ўтказилади.

19-модда. Минтақавий, халқаро ёки хорижий ташкилотларнинг экстремистик фаолиятни амалга оширганлик учун жавобгарлиги

Ўзбекистон Республикасидан ташқарида рўйхатга олинган минтақавий, халқаро ёки хорижий ташкилот (унинг бўлинмаси, филиали, ваколатхонаси) Ўзбекистон Республикаси Олий суди томонидан экстремистик ташкилот деб топилган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида мазкур ташкилотнинг (унинг бўлинмаси, филиали, ваколатхонасининг) фаолияти тақиқланади ҳамда бу ташкилот (унинг бўлинмаси, филиали, ваколатхонаси) тугатилади, унга (унинг бўлинмасига, филиалига, ваколатхонасига) тегишли бўлган, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган мол-мулк эса мусодара қилинади ҳамда давлат мулкига ўтказилади.

Минтақавий, халқаро ёки хорижий ташкилотнинг (унинг бўлинмаси, филиали, ваколатхонасининг) фаолиятини тақиқлаш:

белгиланган тартибда аккредитацияни бекор қилишга;

чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг мазкур ташкилот вакиллари сифатида Ўзбекистон Республикаси ҳудудида бўлишини тақиқлашга;

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳар қандай молия-хўжалик фаолиятини ёки бошқа фаолиятни юритишни тақиқлашга;

оммавий ахборот воситаларида ушбу ташкилот номидан ҳар қандай материалларни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида эълон қилишни тақиқлашга;

тақиқланган ташкилотнинг материалларини, шунингдек унинг материалларини ўз ичига олган ахборот маҳсулотини Ўзбекистон Республикаси ҳудудида тарқатишни тақиқлашга;

оммавий тадбирлар ўтказишни, шунингдек уларда тақиқланган ташкилот вакилларининг иштирок этишини тақиқлашга сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Олий судининг минтақавий, халқаро ёки хорижий ташкилотни (унинг бўлинмаси, филиали, ваколатхонасини) экстремистик ташкилот деб топиш, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида унинг фаолиятини тақиқлаш, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган бундай ташкилотнинг бўлинмаси, филиали, ваколатхонаси фаолиятини тугатиш тўғрисидаги қарори кўчирма нусхасини олган кундан эътиборан тегишли чет давлатни бу ҳақда тақиқ сабаблари ва тақиқ билан боғлиқ оқибатларни кўрсатган ҳолда дипломатик каналлар орқали белгиланган тартибда хабардор қилади.

5-боб. Якунловчи қоидалар

20-модда. Ўзбекистон Республикасининг экстремизмга қарши курашиш соҳасидаги халқаро ҳамкорлиги

Экстремизмга қарши курашиш соҳасидаги халқаро ҳамкорлик Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари ва халқаро шартномаларига мувофиқ амалга оширилади.

Экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари чет давлатларнинг ваколатли органларига белгиланган тартибда зарур ахборотни тақдим этиш тўғрисида сўровлар юбориш ва уларнинг сўровларига жавоб бериш, шунингдек бошқа ҳамкорликни амалга ошириш ҳуқуқига эга.

21-модда. Экстремизмга қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Экстремизмга қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

22-модда. Ушбу Қонуннинг ижросини, етказилишини, моҳияти ва аҳамияти тушунтирилишини таъминлаш

Экстремизмга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ушбу Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

23-модда. Қонун ҳужжатларини ушбу Қонунга мувофиқлаштириш

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин;

давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

24-модда. Ушбу Қонуннинг кучга кириши

Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ўтгач кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2018 йил 30 июль
№ ЎРҚ—489

«Менинг фикрим»даги таклиф илк бор парламент мажлисида кўрилди

1 ➡

Маълумотларга қараганда, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг тегишли инспекцияси томонидан биргина Тошкент шаҳри бўйича 2018 йил олти ойи давомида 95 нафар шахсга нисбатан дарахтларни ноқонуний кесганлик учун 17 миллион сўмдан ортиқ жарималар солинган, 62 та ҳолат юзасидан 10 миллион сўмдан зиёд жарималар ундирилган, 86 ҳолат бўйича 930 миллион сўмдан кўпроқ ўсимлик дунёсига етказилган зарар аниқланган.

Мазкур жамоавий мурожаат белгиланган тартибда Экоҳаракат депутатлари гуруҳи, Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш масалалари қўмитаси томонидан мутасадди вазирлик, идоралар вакиллари ҳамда экспертларни жалб этган ҳолда ўрганиб чиқилди.

"Mening fikrim" веб-порталида кўтарилган ушбу масала илк бор мамлакатимиз парламенти — Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг 2018 йил 27 июль куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлиси кун тартибига ҳам киритилиб, депутатлар томонидан атрофлича муҳокама этилди.

Жамоавий мурожаатни кўриб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси унда кўтарилган масалаларни қўллаб-қувватлашга қаратилган тегишли қарор қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Матбуот хизмати.

Масъулиятни барча ҳис қилиши керак

Жорий йилнинг 27 июль куни Президентимиз Шавкат Мирзиёев раислигида жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш борасидаги ишларнинг бугунги ҳолати, бу борада ички ишлар органлари ва бошқа давлат идораларининг масъулиятини янада ошириш, тизимда мавжуд муаммо ва камчиликларни бартараф этиш масалаларига бағишлаб ўтказилган видеоселектор йиғилишида кўтарилган муаммолар барчани ҳушёр торттирди.

Депутат фикри

Сабаби унда таъкидланганидек, 2017 йилда мамлакатимизда жиноятлар 2016 йилдагига нисбатан 16 фоиз, жорий йилнинг 6 ойида эса, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 39 фоиз камайган бўлса-да, жиноятчиликнинг айрим турлари, жумладан, қасддан одам ўлдириш, оғир тан жароҳати етказиш, талончилик, босқинчилик, ўғрилик ва фирибгарлик каби жиноятлар сони ҳамон юқорилигича қолмоқда.

Ўзингиз айтинг: бу ҳолат юрт равнақини ўйлаган кишини ташвишга солмайдими?

Давлатимиз раҳбари алоҳида қайд этганидек, бу — барчамизга тегишли муаммо. Бу борада барча кучларни бирлаштириб, жиноятчиликнинг туб илдизларига етиб боришимиз, жиноятчиликнинг оқибатлари билан эмас, балки унинг келиб чиқиш сабаблари билан кўпроқ шуғулланишимиз талаб этилади. Ушбу жараёнда асосий эътиборни маҳалла, ички ишлар, таълим муассасалари, жамоат ташкилотлари ва оилалар ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни қоғозда эмас, балки ҳаётда, амалда тубдан яхшилашимиз лозим. Масалага бепарволик билан қараб, ўзибўларчиликка ташлаб қўйиш мутлақо мумкин эмас. Тушунтириш ва тарғибот ишларини янада кучайтириш тақозо этилади.

Энг асосийси, жиноятларнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганиш, илдизига етиш ва жиноят учун жазо муқаррарлигини халқимиз онгига етказишимиз, таълим муассасаларидан тортиб, барча оилаларда, жамоат ташкилотларида, маҳалла ва кенг жамоатчилик орасида жамиятимиз учун жиддий хавф бўлган бундай иллатга қарши курашиш керак бўлади. Айниқса, ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш, ўқимаётган, ишламаётган, уюшмаган ёшлар билан олиб борилаётган ишларни тубдан такомиллаштириш лозим. Биз, депутатлар ҳам жойларда аҳоли билан ўтказаётган турли тадбирлар давомида, буни чуқур таҳлил қилган ҳолда, ишларимизни олиб боришимиз даркор.

Бугун ички ишлар тизимида эскича ишлаш қолипидан чиқолмаётган айрим ходимлар ҳам учраб тургани, одамларнинг дарду ташвишини ҳис қилмаслик, юзага келиши мумкин бўлган оқибатларни олдиндан кўра олмаслик кабилар тизим ишининг боришига салбий таъсир ўтказмоқда. Шунингдек, видеоселектор йиғилишида тезкор ва холис қарор қабул қилиш борасида соҳанинг баъзи ходимларида малака ва тажриба, билим етишмаётгани ҳам кўзланган натижага эришишда салбий таъсир кўрсатаётгани бежиз таъкидланмади. Қолаверса, соҳа ҳали-ҳануз эскича ишлаш тизимидан воз кечолмагани ҳам ривожланишга тўсиқ бўлиб турибди.

Шу жиҳатдан йиғилишда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идораларда кўрсаткичларни олдинги давр билан таққослаш амалиёти авж олгани танқид остига олинди. Шу сабабли энди жиноятчиликни жиловлаш бўйича ишлар "Жиноят ҳақиқати ва адолат" деб номланган бутунлай янгича тизимда ташкил этилиши қайд қилинди. Масъул раҳбарлар жойларга бориб, жиноятларнинг сабабларини ўрганади, муҳокама қилади, такрорланишининг олдини олишга қаратилган аниқ чоралар кўради. Бу, жиноятлар сонининг сезиларли даражада камайишига имкон яратади.

Албатта, бу борада ҳеч қайси давлат идораси, жамоат ташкилоти четда турмаслиги лозим. Қўмитамиз, ўз навбатида, давлатимиз раҳбарининг мазкур йиғилишда билдирган барча фикрларидан келиб чиққан ҳолда, ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш, уларнинг бўш вақтини мазмунли, самарали ташкил этиш борасида таълим муассасалари, ички ишлар идоралари ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда амалга оширилиши керак бўлган вазифаларни белгилаб олди.

Абдуғаффор ҚИРҒИЗБОЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси.

Эскича ишлаш тизимидан қачон воз кечилади?

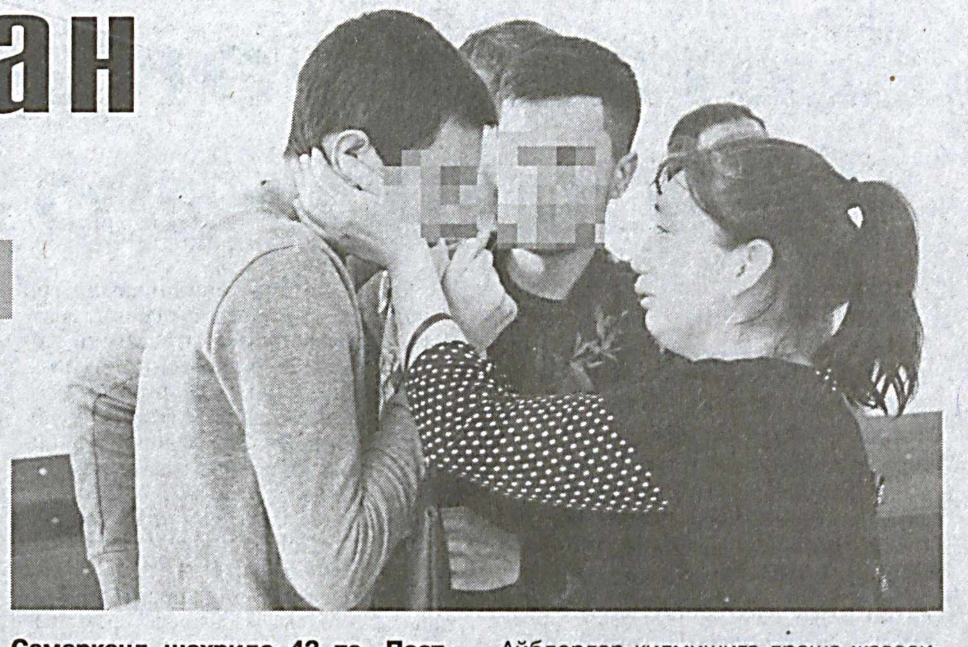

Самарқанд шаҳрида 43 та, Пастдарғомда 23 та, Ургутда 14 та, Иштихон ва Пайарикда 13 тадан маҳаллада жиноятлар сони кўпайган.

1➡

Тошкент туманидаги маиший хизмат ва тадбиркорлик коллежи ўқувчиси Маҳлиё (исми ўзгартирилган) ён қўшниси, отаси тенги эркакка пичоқ уриб, унинг ҳаётига зомин бўлганлиги ҳақидаги мақолани газетамиз саҳифаларида эълон қилгандик. Телефондаги ибосиз суҳбатдан сўнг келиб чиққан можаро тасодиф эмаслиги, унинг маълум сабаб ва илдизлари борлиги ўқувчилар ҳукмига ҳавола қилинган эди.

Афсуски, аёллар ўртасидаги оғир жиноят, қўлга пичоқ олиш ҳолатлари учраб турибди. Янгийўл туманидаги "Наврўз" маҳалла фуқаролар йиғинида ўсиб-улғайган Шаҳноза Нишонбоева ота ҳовлисида бу ерга келган турмуш ўртоғи, Қибрайда яшовчи Раҳимберди Нишонбоевнинг кўкрак қисмига ва ўнг қўлига пичоқ уради. Қўни-қўшнилар куёвни ўлим чангалидан зўрға суғуриб олади. Воқеа тафсилотлари эса жуда оддий. У фарзандлар муаммоси билан боғлиқ. Масала бу қадар мураккаб тус олмаслиги мумкин эди. Уни оддийгина бир суҳбатда ҳам ҳал қилса бўларди-ку...

Ҳар икки воқеа бирдек мушоҳада қилишга ундайди. Нозик қўллар нега пичоқ тутди? Бу савол таълим-тарбия учун мутасадди бўлган давлат ва жамоат ташкилотлари раҳбарларини, барчани ўйга солиши лозим.

Ёшлар ишли бўлса, ёмон йўлга кирмайди

Йиғилишда ёшлар жиноятчилиги камаймаётгани ҳам таъкидланди. Шу йилнинг 6 ойида юртимизда қайд этилган жиноятларнинг 30 фоизида ёшларнинг қўли борлиги ачинарлидир.

Қашқадарё вилояти Косон, Шаҳрисабз ва Деҳқонобод туманларида вояга етмаганлар томонидан содир этилган жиноятлар ошган. Таълим муассасаларида психологлар фаолияти яхши йўлга қўйилмагани туфайли ёшлар ўртасида ўз жонига қасд қилиш кўпайиб бормоқда. Кўп ҳолларда маҳаллаларда ижтимоий-маънавий муҳит ўз вақтида ўрганилмаётгани, ҳуқуқбузарлик содир этишга мойил ёшлар аниқланмаётгани, носоғлом муҳитдаги оилалар билан етарли даражада иш олиб борилмаётгани буларнинг асосий сабабларидан биридир.

Бундай ҳолатни Наманган вилоятида ҳам кузатиш мумкин. Ҳудудда 1 миллион 147 минг нафар киши иш билан банд бўлгани ҳолда, 115 минг нафар фуқаро ҳеч қаерда ишламайди. Уларнинг аксариятини ёшлар ташкил этади. Бу ҳолатни вилоят Бандлик бош бошқармаси масъуллари жорий йил давомида қанча меҳнат ярмаркаси ўтказилгани, неча кишининг бандлиги таъминлангани ва коллеж битирувчилари, иш топишда қийналаётган фуқаролар ҳамда меҳнат мигрантларини ишга жойлаштириш доимий эътиборда экани билан изоҳлашга уринди. Аммо сал илгарироқ айтиб ўтилган **115 минг нафар ишсиз фуқаронинг тақдири билан қачон қизиқиб кўрилади?**

Чунки бу жиддий масала. Бирор-бир юмуш этагини тутмаган ёшлар кўп ҳолларда ўзини турли кўчага уриб кўради. Жиноят содир этмаслигига ким кафолат беради? Энди ўйлаб кўринг, республика бўйича ишсизлар сони қанчалиги ҳисобланса, масала чиндан-да ўта жиддийлиги, уни кечиктирмай ҳал этиш зарурлиги ойдинлашади.

Эшитув ва тарғиботлар ҳисобот учун бўлмасин

Жиноят ва ҳуқуқбузарлик оқибатини бартараф этишдан кўра, уларнинг олдини олиш жуда муҳим. Шу боис бу борада мамлакатимизда профилактика ишларига кенг ўрин бериляпти. Масалан, Олий Мажлис Сенати томонидан бир йилда икки марта Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирининг ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва профилактикаси ҳолати тўғрисидаги ҳисоботи эшитилмоқда. Бундай эшитувлар Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар, халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларида ҳам йўлга қўйилди. **Аммо маҳаллий Кенгашлардаги кўплаб эшитувлар номига ўтказилаётгани ҳам бор гап.**

Бундай ҳолатлар жойларда ташкил этилаётган тарғибот-тушунтириш тадбирларида ҳам яққол кўринади. Буни биргина қиёсий мисол билан изоҳлаб кўрамиз. Эътибор беринг: жорий йилнинг 6 ойида ички ишлар органлари ва бошқа ҳуқуқ-тартибот идоралари ва жамоатчилик томонидан ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш мақсадида ҳудудларда 16 млн. 315 минг 884 нафар киши иштирокида 23 минг 687 та оммавий тадбир ташкил этилган. Агар республикамизда 9 мингга яқин фуқаролар йиғинлари борлигини инобатга олсак, уларнинг ҳар бирида 2-3 тадан тадбирлар ўтказилган. Бироқ яна ўша гап: натижалар шунга яраша эмас. Булардан келиб чиқадиган хулоса шуки, **бундай эшитув ва тарғибот тадбирлари баъзи жойларда бўлганидек, шунчаки ҳисобот учун ўтказилмаслиги зарур.**

Малакали кадрлар — ҳал қилувчи куч

Тизим учун билимли, ўз фаолиятига садоқат ва масъулият билан ёндашиб ишлайдиган, ҳуқуқ-тартибот ва жамоат хавфсизлигини таъминлашга қодир, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишни ўзининг муқаддас бурчи, деб билган кадрларни тайёрлаш ва уларни жойига қўйиш ислоҳотларнинг муҳим йўналишларидан бири саналади. Бу борада салмоқли ишлар қилинди, лекин ҳали-ҳамон ўз касбига нолойиқ, соҳа ислоҳотларидан мутлақо бехабар кадрлар тез-тез учраб турибди.

Ички ишлар ходими бўлиш ниҳоятда шарафли. Бироқ юқоридагидек бу касбга доғ тушираётганлар ҳам йўқ эмас. Хусусан, юртимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар, тизимдаги ўзгаришлар, соҳага оид меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар туб мазмун-моҳиятини англаб етмаган, эскича услуб ва дунёқарашда қолиб кетган Қашқадарё вилояти ички ишлар органларининг бир гуруҳ ходимларига тегишли чоралар кўрилди.

Хизмат вазифасига лоқайдлик ва сусткашлик билан муносабатда бўлган ва қўл остидаги ходимлар фаолиятини талаб даражасида назорат қилмаган Қарши тумани ИИБ бошлиғи Ж. Ражабов, Муборак тумани ИИБ бошлиғи С. Шарипов, Косон ва Қарши туманлари ИИБ бошлиқларининг ўринбосарлари Н. Қаршиев ва А. Аминов, Шаҳрисабз, Ғузор ва Деҳқонобод туманлари ИИБ бошлиқларининг ёшлар масалалари бўйича ўринбосарлари Қ. Тошмуродов, А. Алиев ва Н. Бозоров, Муборак ва Чироқчи туманлари ИИБ бошлиқларининг кадрлар бўйича ўринбосарлари Т. Баҳромов ва Ж. Муродов, вилоят ИИБ ЙҲХБ бошлиғининг кадрлар бўйича ўринбосари Ф. Миршатов, Қамаши тумани ИИБ ҳузуридаги Тергов бўлими бошлиғи Х. Ризақулов ўз лавозимларидан озод этилди.

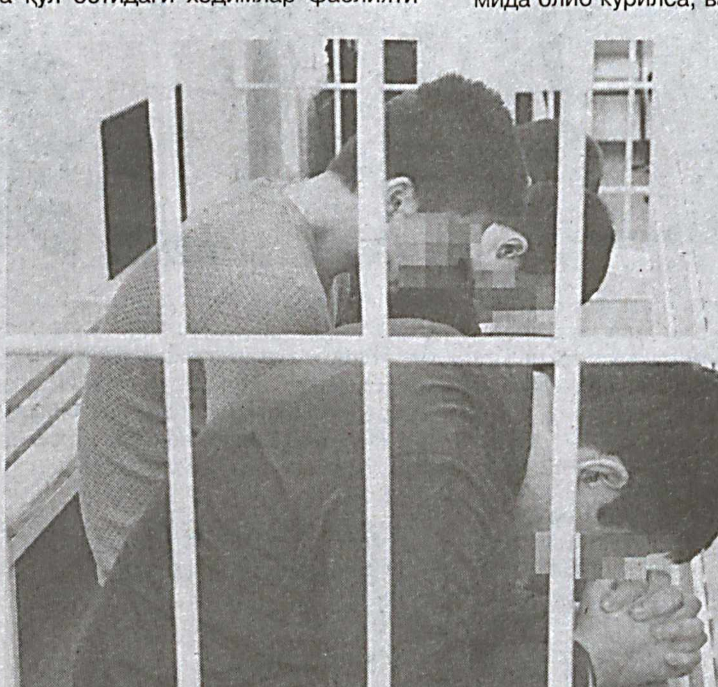

Айрим ҳудудларда ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш, жиноят содир қилган шахсларга нисбатан жазо муқаррарлигини таъминлаш, аҳолига ўз вақтида ва сифатли ёрдам кўрсатиш борасида ҳам баъзи камчиликларга йўл қўйилган. **Қолаверса, баъзи ходимлар тизимда бўлаётган ўзгаришларнинг асл мазмунини ҳали-ҳамон англаб етганларича йўқ.**

Ҳар иккинчи маҳаллада...

ИИВ маълумотига кўра, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида жиноятчилик ҳолатлари жорий йилнинг олти ойида ўтган йилнинг мос давридагига нисбатан муайян даражада камайган. Аммо ҳудудларда айрим жиноят турлари озайиш ўрнига кўпайиб бораётгани ташвишлидир. Ушбу ҳолат маҳаллалар кесимида олиб кўрилса, вазият чиндан ҳам оғир экани яққол кўринади. Жорий йилнинг 6 ойида мамлакатимиздаги мавжуд 8 минг 986 та маҳалла фуқаролар йиғинининг 4023 тасида жиноят содир этилмаган. **"Жиноят бўлмади", деган гап балки қулоққа яхши эшитилар. Аммо бу тенг ярмини ҳам ташкил этмайди. Демак, қолган салкам 5 мингга яқин маҳаллаларда жиноятлар бўлган. Бу яна қанча чалкаш тақдирлар, кўз ёшу йўқотишлар, дегани-ку...**

Наманган вилоятида оғир турдаги жиноятлар сони 65,8 фоизга ортган. Косонсой, Наманган, Норин туманлари, Наманган шаҳрида қотиллик, қасддан баданга шикаст етказиш, босқинчилик ҳамда фирибгарлик каби иллатларнинг олдини олиш борасидаги профилактика ишлари самарадорлиги пастлигича қолмоқда. Бугун вилоятда 770 та маҳалла бўлиб, **шундан 383 тасида жиноят содир этилмаган, холос.**

Самарқанд вилоятида ҳам шундай ҳолат кузатилади. Айрим маҳаллаларда уйларга бориб, одамларнинг мавжуд муаммоларини аниқлаш ва бартараф этиш, уларда жиноятчиликка муросасиз муносабатни шакллантириш ишлари изчил ташкил этилмагани боис **ҳудуддаги 591 ёки ҳар икки маҳалладан биттасида бундай нохуш ҳолатларга йўл қўйилган. Айникса, Самарқанд шаҳрида 43 та, Пастдарғомда 23 та, Ургутда 14 та, Иштихон ва Пайарикда 13 тадан маҳаллада жиноятлар сони кўпайган.**

Бу ҳолатни жойлардаги раҳбарлар қандай изоҳлайди?

Фаррух Усмонов, Самарқанд вилояти прокуратураси бўлим бошлиғи: *"Дарвоқе, вазият шундай экан, ҳудудда жиноятчилик ўтган йилнинг 6 ойидагига нисбатан 40 фоиз камайгани билан мақтаниб бўлмайди. Эндиликда ҳар бир нотинч оила, ижтимоий ҳимояга муҳтож, боқувчисини йўқотган, бева-бечоралар уйига кириб бориб, муаммони биргаликда ҳал қилиш лозим. Уюшмаган ёшлар билан ҳам алоҳида шуғулланиш талаб этилади..."*

Маҳмуд Бобоёров, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича Самарқанд вилояти кенгаши раиси биринчи ўринбосари: *"Ночор оилалар, якка-ёлғиз кексалар ва ногиронлиги бўлган шахсларга моддий ва маънавий ёрдамлар берилмоқда. Барча фуқаролар йиғинларида ижтимоий-маънавий муҳитга салбий таъсир кўрсатувчи ҳолатларни содир этишга мойил шахслар ҳамда ҳуқуқбузарлик содир этгани учун профилактик назоратга олинганлар тўғрисида маълумотлар базаси яратилган бўлиб, ҳар ой янгиланиб борилмоқда".*

Бизнинг изоҳ: Агар бундан кейин ҳам ҳисоботлардан, уни қилиш ва буни бажариш лозим, деган қуруқ фикрлардан қочилмас ҳамда уларнинг ўрнига жиддий амалий ишларга киришилмас экан, жиноятчиликнинг камайишига эришиб бўлмайди.

Ўз жонига қасд қилиш — омонатга хиёнат

Навоий вилоятида жорий йилнинг ўтган олти ойида ўз жонига қасд қилиш ёки суицид ҳолатлари 95 тани ташкил этган. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16 та кўп. Уларнинг ўн нафарини вояга етмаганлар, 44 нафарини аёллар ташкил этади. Буни кимдир руҳий хасталик, кимдир ёшлик қизиққонлиги, яна биров қисматга йўймоқда. Аммо бир нарса аниқ, бу ҳолатлар ортида инсон тақдири турибди.

Шундай векеалардан бири Қизилтепа туманида содир бўлган. Қайнона, қайнсингиллар ва эрнинг кўпол муомаласига чидолмаган келин жонига қасд қилиб, ёруғ оламни тарк этди. Айбдорлар қилмишига яраша жазосини олди, маҳалла фаоллари, қариндошларнинг юзи шувут бўлди. Икки норасида гўдакни чирқиратиб, гулдек умрини хазон қилган марҳумага бундан не фойда?

— Машаққатга дуч келганда уни енгиш киши руҳини тоблайди, — дейди фалсафа фанлари доктори Нигора Сафарова. — Инсон ҳаёти бир маромда кечмаслиги, табиий. Бунга инсоният тарихидан юзлаб мисолларни келтириш мумкин. Ўтган асрнинг ўзига разм солсак, ота-боболаримиз собиқ тузумнинг қанчадан-қанча уқубатларини бошдан кечирмади, дейсиз? Шундай бўлса-да, матонат билан барчасини енгиб ўтди. Ана шу курашувчанлик уларни бугунги дориламон кунларга олиб чиқди. Агар аёл диний ва миллий қадриятларимиз хусусида жиллақурса муайян даражада тасаввурга эга бўлганида эди, бундай хатони қилмасди. Эътибор қилинг-а, донишмандлар бизга қандай ўгит берган: **"Агар ишинг юришмаса, ҳаракат қил, яна юришмаса, кўпроқ ҳаракат қил, барибир юришмаса, унда сен учун бир йўл қолади, у ҳам бўлса ҳаракатдир".** Дунёдан бош ол ёхуд жонингга қасд қил, дейилмаяпти, аксинча, ҳаракат қилиш тавсия этилмоқда. Мана бизнинг асл миллий қадриятларимиз. Шуларга амал қилган инсон ҳеч қачон ютқазмайди, кам бўлмайди.

Яратган бизга жонимизни, умримизни омонат қилиб берган, демак, бунга хиёнат қилишга ҳаққимиз йўқ...

Фирибгарликнинг умри қисқа

Халқимизда бировларнинг молига кўз олайтириш, ҳаромдан ейиш гуноҳи азим саналган. Бироқ кейинги даврларда бу ёдимиздан кўтарилмоқда ёки биз атай эсдан чиқаряпмиз. Йўқса, бошқаларнинг мол-мулкини алдов йўли билан ўзлаштириш, яъни фирибгарлик жинояти авж олмасди. Яқинда Тошкент шаҳар ИИББ Тергов бошқармаси томонидан фирибгарлик билан шуғулланиб келган бир гуруҳ жиноятчилар ноқонуний фаолиятига оид тергов-суриштирув иши якунига етказилди.

Маълум бўлишича, ушбу шахслар фирибгарликдан ташқари, зўравонлик ва транспорт воситаларини олиб қочиш билан шуғулланган.

Улар озиқ-овқат ҳамда маиший техника савдоси билан шуғулланувчи бир нечта тадбиркорни ойлар давомида алдаб келган. Яъни тадбиркорлардан катта миқдордаги турли товар ва маҳсулотларни сотиб бериш учун олади. Сўнг улар аввалига ишончга кириш учун ўзлаштирилган маҳсулотларни ўз баҳосидан арзон нархда сотиб, пулнинг бир қисмини товар эгасига қайтарган. Ундан кейин бошқа тадбиркорга тўр қуришади. **Жабрланганлардан ҳеч бири ички ишлар органига мурожаат қилмаган. Сабаби оддий. Фирибгарлар вақти-вақти билан уларга пулнинг бир қисмини бериб турган. Натижада эса тадбиркорлар ҳеч қандай шубҳага бормайди.**

Кейинчалик улар бундан-да оғирроқ жиноятга қўл уради. Тадбиркорни иш юзасидан учрашувга чақириб, уни зўравонлик билан автомобиль салонига ўтқазадилар. Жиноятчилардан бири эса машина бошқарувини ўз қўлига олади ва номаълум томонга йўл олади. Жабрланувчи вазиятдан фойдаланиб уловдан тушиб қолишни уддалайди. Кейин нима бўлди, дерсиз. Тутқич бермай келаётган фирибгарлар манзилига етиб келди.

Ушбу гуруҳ томонидан 13 нафар тадбиркорга келтирилган зарар миқдори 400 миллион сўмни ташкил этиши аниқланди.

Ҳозирги вақтда иш судда кўриб чиқиляпти.

Умуман, бугун юртимизда Президентимиз томонидан жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш, халқимизда бундай нохуш ҳолатга нисбатан муросасиз кайфиятни шакллантиришга қаратилган кенг кўламли ишлар олиб бориляпти. Зеро, биз одатий қараш ва тутумлардан воз кечиб, олис бир қишлоқда бўлган жиноятни ҳам ўзимиз ва фарзандларимиз келажагига, мамлакатимизнинг эртасига бевосита салбий таъсир кўрсатувчи мудҳиш воқеа сифатида қарашни ўргансак, ана шунда жиноятчилик илдизига болта урган бўламиз.

«Халқ сўзи» мухбирлари материаллари асосида тайёрланди.

Муаммонинг илдизи қаерда?

Мамлакатимизда жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш, унинг келиб чиқиш сабабларини аниқлаш муҳим вазифалардан бири бўлиб келмоқда. Президентимиз ўз сайловолди учрашувлариданоқ инсон ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоялаш, жиноятчиликнинг олдини олиш, жиноятчига адолатли жазо тайин қилиш, унинг беғараз бўлишига катта эътибор қаратиб келяпти. Ўтган йили судьялар билан очиқ мулоқотларида ҳам ушбу масалага тўхталиб, "Нима учун республикамизда жиноятчилик кўпаймоқда, унинг келиб чиқиш сабабларини аниқлаш оқсаяпти?", деган ўткир масалани ўртага ташлаб, зарур кўрсатмалар берган эди.

Мана, орадан ўтган бир йил давомида жиноятчилик камайгани, лекин бу бизни ва халқимизни қаноатлантирмаслиги давлатимиз раҳбари раислигидаги видеоселектор йиғилишида айтиб ўтилди.

Хўш, жиноятнинг олдини олиш учун нима қилиш керак? **Ҳеч бир инсон жиноятчи бўлиб туғилмайди, жиноятчилар осмондан тушаётгани йўқ.** Улар орамиздан, маҳалламиздан чиқяпти. Ҳатто ака-ука, қариндош, ота-болалар ўртасида жиноятлар содир бўлмоқда. Маҳаллада хотин-қизлар, нуронийлар ҳамда ёшлар билан ишлайдиган фаоллар бор, лекин улар тегишли ҳуқуқ-тартибот идоралари билан биргаликда ишламаётгани туфайли ижобий натижаларга эришолмаяпмиз.

Авваллари талончилик, ўғрилик каби жиноятлар, асосан, кечаси содир бўлган. Нимага? Тажрибамдан маълумки, жиноятни чироқ йўқ жойда содир этиш қонунбузарга шароит яратган. Ишни мана шу жиҳатларни инобатга олиб йўлга қўйиш айни муддао. Шу асосда профилактика инспекторларининг масъулиятини оширамиз. Кейин у маҳаллага бегона одам кириб қолса тезда билади. Нима учун келди, қаердан келди, қанча туради каби саволларга жавоб топади.

Аслида, фикри заифлар жиноят содир этади. Пул топиш учун ўғрилик ё жиноят қилиш шарт эмас. Ҳалол меҳнат орқасидан ҳам пул топиш мумкин. Хотин-қизлар ўртасидаги жиноят, бу — бизга уят! Ўзини ўзи ўлдиришлар ҳам, афсуски, йўқ эмас. Бу ҳам катта иснод. Бу масалаларга маҳалла, хотин-қизлар қўмитаси, фаоллар, кенг жамоатчилик эътиборли бўлишимиз зарур. Кўчада бақир-чақир қилаётган одамни тўхтатиб, унга танбеҳ беришни қачон ўрганамиз? Индамай қўйсак, у эртага катта жанжални, унинг ортидан жиноятни олиб келмаслигига ҳеч ким кафолат беролмайди.

Дейлик, бир чумолини босиб ўтган одам қалбида қандайдир раҳмсизлик ниш отади. У эртага бировга қўл кўтариш, ота-онасига гап қайтариш, кейин-кейин эса жиноят содир этишдан ҳам қўрқмай қолиши мумкин. **Ёки ўғрилик ҳақида айтадиган бўлсак, болаларимиз боғчадан бирорта ўйинчоқни уйга олиб келса, сўраб-суриштириш бурчимиз.** Боғчага олиб бориб, устозидан кечирим сўратсак, у бошқа бундай ишга қўл урмайди. Буни ким қилади? Ҳар бир ота-она, яъни сиз ва биз...

Судьяларнинг бу борадаги ўрни хусусида гапирганда, судлар ҳудуддаги жиноятчилик билан боғлиқ ҳолатни кенг таҳлил қилиб, тегишли раҳбарларга тақдим қилиш амалиётини йўлга қўйсак, ишимиз янада самарали бўлади. Ана шунда "Нега бундай бўлди?" деган саволга жавоб топишимиз осон кечади.

Президентимиз куйиниб гапирганидек, айрим жиноятлар бизнинг миллий менталитетимизга умуман тўғри келмайди. Бунга ким айбдор, албатта, айбни ўзимиздан қидиришни ўрганишимиз зарур. Шунда биз ва сиз кутаётган натижага эришамиз.

Убайдулла МИНГБОЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши раиси.

Ёшлар тақдирига бефарқ қараб бўлмайди

1 ➡

Ҳали қилинадиган ишлар кўп

Дарҳақиқат, Давлат дастури, аввало, ҳаётда ҳали ўз ўрнини топа олмаган, бир ишнинг этагидан тутмаган ёшларда тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш, уларнинг келажакка ишончини уйғотиш, эл-юрт тақдирига дахлдорлик туйғусини кучайтириш ёки бизнес ғояси бўла туриб, уни амалга ошириш учун маблағ топа олмаётган йигит-қизларни моддий қўллаб-қувватлашга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

Президентимиз бугунги кунда ушбу эзгу ниятларнинг рўёби учун мутасаддиларни ишга янада масъулият билан ёндашишга ундамоқда. Ҳеч бир йигит-қизни эътиборсиз қолдирмасликни талаб қиляпти.

Шуни ҳисобга олган ҳолда, маҳаллаларда ишчи гуруҳлари уйма-уй юриб, ёшлар билан суҳбатлашмоқда, уларнинг ўй-фикрлари, орзу-мақсадлари ҳақида қизиқиб, муаммоларини ҳал этишга интилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи маълумотларига кўра, ишчи гуруҳлари томонидан 1 июлдан 26 июлга қадар юртимиз бўйлаб тўрт ярим миллиондан ортиқ хонадонларга кирилиб, олти миллиондан ошиқ ёшлар билан суҳбатлашилган.

— Ҳудудларда 808 минг 179 нафар йигит-қизнинг ишсиз экани аниқланди, — дейди "Yoshlar — kelajagimiz" Давлат дастури ижросини таъминлаш бўйича марказий штаб раҳбари Илёс Раҳимов. — Уларнинг 15 минг 21 нафарига амалий ёрдам кўрсатилиб, ўзлари хоҳлаган иш билан шуғулланиши учун имконият яратилди. Шунингдек, уй шароитида бандлигини таъминлаш истагидаги ёшларнинг 352 нафарига тикув машиналари етказиб берилди.

Ишчи гуруҳлари томонидан уюшмаган ёшлар ҳам жамоат ишларига фаол жалб қилиняпти. Шу орқали йигит-қизлар бўш вақтини фойдали ишларга сарф этмоқда, қолаверса, даромадга ҳам эга бўляпти. Бу борадаги ишлар натижасида маҳаллалардаги чиқинди тўпланиб қолган икки мингдан ортиқ ҳудуд тозаланди, 320 га яқин уй ва бинолар таъмирланди. Бундай ободончиликдан хурсанд одамлар ишчиларга баҳоликудрат ёрдамлашмоқда.

Жойларда уйма-уй юришлар давомида томорқасидан фойдаланмаётган 24 минг 600 дан ортиқ хонадонлар аниқланиб, уларнинг етти мингга яқинига турли иссиқхоналар қуриш, экин-тикин қилиш учун кўмак берилди. Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш бўйича ёрдам сўраган ёшларнинг 67 нафарига бўш бинолар, 1 минг 549 нафарига ер майдонлари ажратилди, 1 минг 784 нафар ёш тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтказилди. Давлат дастури ижроси доирасида ёшларни қийнаб келаётган турли муаммолар ҳам самарали ҳал этилмоқда. Жумладан, фуқаролик масалалари юзасидан 5 минг 107 нафар йигит-қизга биометрик паспортлар олиб берилди, 1 минг 901 фуқарога пропискадан ўтишига ёрдам кўрсатилди.

Аниқки, бу ишлар ҳали хамир учидан патир. Ёшларнинг ўзи севган иш билан машғул бўлиши, эзгу мақсадларни кўзлаб яшаши, қатъий ҳаётий позицияга эга бўлиши учун ҳали кўп ишлар қилиниши керак. Бунинг учун масъул шахслар ҳар бир йигит-қизнинг дўстига айланиши, ишда турли бюрократик тўсиқларни олиб ташлаши, сансалорликлардан воз кечиши керак. Шунда ёшлар чинакам ғамхўрликни ҳис қилиб яшайди, ўзининг истиқболли ғоя ва ташаббусларини рўёбга чиқаради.

Ташаббуслар қай даражада қўллаб-қувватланяпти?

Қашқадарё вилоятида ишчи гуруҳлари томонидан ёшлар тўғрисидаги маълумотлар базаси шакллантирилди. Мавжуд муаммолар ўрганилиб, келажагимиз ворисларининг фойдали юмуш билан банд бўлиши, тадбиркорлик билан шуғулланиши учун шароит яратилмоқда.

— Қашқадарё воҳасининг салоҳияти юқори, — дейди Ёшлар иттифоқи вилоят кенгаши раиси Шомурод Сатторов. — Ҳудуд тадбиркори ва ҳунарманди олдида каттагина имконият бор. Ана шундай омилларни ҳисобга олиб барча туман ва шаҳарларда "Ёшлар меҳнат гузари"ни ташкил қилишни бошлаб юбордик. У ерда ёш тадбиркорларга имтиёзли шартларда бинолар, офис техникаси ва сарф материаллари ижарага берилади. Шунингдек, ёшларнинг бизнес ташаббуслари, ғояларини ҳаётга татбиқ этишга кўмаклашилмоқда. "Yosh tadbirkorlar" коворкинг-марказларида уларга бизнес-режалар ишлаб чиқиш бўйича йўл-йўриқлар, ҳуқуқий маслаҳатлар берилади.

— Қишлоғимизда автомобилларга техник хизмат кўрсатувчи автосервис марказини очишга қарор қилдим, — дейди Касби туманидаги "Хўжа Касби" маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи Сайдали Шодиев. — Иш бошлаганимга бир ой бўлди. Ер ажратиш бўйича ҳужжатларни топширганмиз. Халқ банкидан 65 миллион сўм имтиёзли кредит ажратишмоқчи. Бу маблағга Ўзбекистон — Хитой қўшма корхонасидан замонавий асбоб-ускуналар харид қилиб, сервис марказини ишга тушириш ва қўшимча иш ўринлари яратиш ниятидаман.

Наманган вилоятида ҳам дастур доирасида эртамиз эгаларининг тадбиркорлиги қўллаб-қувватланиши билан бирга, кам таъминланган ва ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар фарзандлари, ногиронлиги бор шахсларга моддий ёрдам кўрсатилаётир. Маҳаллаларда уйма-уй юрилиб, ёшларнинг кундалик турмуши, муаммолари атрофлича ўрганилмоқда.

— Суҳбатлар чоғида кўплаб йигит-қизлар тадбиркорликни мақсад қилгани, бироқ ишни нимадан бошлашни билмай турганини айтишди, — дейди дастур ижросини таъминлаш бўйича вилоят мувофиқлаштирувчи штаби котиби Хайрулло Нишонов. — Улар орасида ўз бизнес ғояси ва лойиҳасига эга бўлганлари ҳам анчагина. Бироқ кўплаб ёшларда уни ҳаётга татбиқ этиш учун маблағ йўқ, бошқалари моддий имконияти бўлса-да, ишлаб чиқариш учун майдон ажратиш, технология келтириш масаласида кўмакка муҳтож. Ёшлардан 5,5 минг нафари имтиёзли кредитга эҳтиёжи борлигини билдирди. Уларга 88,5 миллиард сўм атрофида банк сармояси зарурлиги аниқланди.

Тадбиркорга — сармоя, билим истаганга — имконият

Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманидаги Уйғур маҳалласида яшовчи Гулноза Деҳқонбоева ва унинг ўғиллари билан бўлиб ўтган суҳбатдан сўнг ишчи гуруҳи аъзолари бир нечта таклифни ўз дафтарларига қайд этдилар: маҳаллада спорт мажмуасини қуриш лозим. Кичик ўғли Самандар тенгдошлари билан 12 километр узоқликдаги Галаботир қишлоғида очилган бокс тўгарагига қатнамоқда. Шунингдек, катта ўғли Асилбек эса ўз тадбиркорлигини йўлга қўймоқчи. Унга кредит олиш учун ёрдам бериш керак. Бизнес режа тузишга кўмаклашиш учун мутахассислар ажратилди.

— Ёшларнинг бирор таклифи, ташаббуси эътибордан четда қолмаяпти, — дейди Ёшлар иттифоқи туман кенгаши раиси ўринбосари Бобур Жўраев. — Масалан, "Бир фермерга бир ёш" лойиҳаси доирасида ғаллачилик билан шуғулланадиган фермер хўжаликларига 180 нафар уюшмаган ёш бириктирилди. Улар ғалладан бўшаган ер майдонларига такрорий, экспортбоп экинлар экишлари ва даромад олишлари учун 200 гектар ер майдони ажратилди. Фермерларимиз фаолият бошлаётган деҳқонларга ҳар томонлама кўмаклашиш мажбуриятини олишган.

Шу кунларда Тошкент вилояти ҳокими қарори билан ташкил этилган ёшлар тадбиркорлигини ривожлантириш бўйича вилоят комиссияси фаолияти қизғин давом этмоқда. Ёшларнинг интилиши, шароитлари ҳисобга олинган ҳолда муҳим хулосаларга келиняпти. Вояга етмаганларни спорт тўгаракларига, спорт мусобақалари ва тадбирларга жалб этиш, беморларни тиббий муассасаларга жойлаштириш ишларининг ҳам кўлами кенг.

Ёшлар олиб борилаётган кенг миқёсли ишлар ўз ҳаётларида янги саҳифалар очишига ишонч билан қарамоқда. Пайариқлик Равшан Нуруллаев ўз маҳалласида "Ёшлар меҳнат гузари" қурмоқчи. Бунинг учун унга 1,5 миллиард сўм керак. Ана шу маблағнинг дастур доирасида ёш тадбиркорга имтиёзли равишда берилаётгани эътиборга молик.

— Бинонинг биринчи қаватида сартарошхона, дорихона, гўзаллик салони, иккинчи қаватида тикув цехи очмоқчимиз, — дейди у. — Ушбу ёшлар гузарида 40 нафар тикувчи қиз, савдо-сотиқ ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчаларидаги ишчилар билан бирга жами 52 нафар ёш доимий иш ўрнига эга бўлади. Шунингдек, туман ҳокимлигидан яна беш сотих жой сўраганман. Бу жойда чиқиндилардан қоғоз салфетка ва бошқа шу турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ниятим бор.

Дарҳақиқат, эътибор ва рағбат ҳар бир инсонга куч бағишлайди, интилишларига қанот бўлади. Эзгу орзулари ушалиб, баланд марралар сари руҳланган ёшлар эса жамиятнинг ишончи ва таянчига айланади. Ўзбекистон ана шундай қадрли хазинага — иродаси тобланган, юксак мақсадларни дилига тугиб, эл-юрт тақдирини менинг тақдирим, деб яшаётган ёшларга эга. Уларнинг ҳар бирини қўллаб-қувватлаш учун барча куч ва имкониятлар сафарбар этилмоқда.

Дилшод КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ООО «Butlash Garant Servis»
предлагает бетономешалки российского производства

1. Бетоносмеситель гравитационный МС-200

Технические характеристики:
МС-200, геометрический объем барабана — 200 л, время перемешивания — 120 секунд, объем готовой смеси — 110 л, объем загрузки — 150 л, номинальная мощность — 1 кВт, напряжение питания — 220 В/50 Гц, вес — 66 кг.

2. Бетоносмеситель гравитационный СБР-500А.1

Технические характеристики:
СБР-500А.1, геометрический объем барабана — 500 л, время перемешивания — 90 секунд, объем готовой смеси — 270 л, номинальная мощность — 1,5 кВт, напряжение питания — 380 В/50 Гц, вес — 270 кг.

Форма оплаты — перечисление.

ООО «Butlash Garant Servis» реализует бетономешалки российского производства со склада в Ташкенте.

Адрес: г. Ташкент, Сергелийский р-н, ул. Олтин водий, 29А.
Телефоны: (+99897) 760-86-00, (+99890) 370-86-86.

527А/313

ПРОФНАСТИЛ

ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ қуйидаги маҳсулотларни тақдим этади:
гальванизацияланган ва полимер қопламали
ПРОФИЛЛАНГАН ЛИСТ
гофраси баландлиги: С-18, С-35

Профнастил учун материал сифатида рулондан кесилган гальванизацияланган ва полимер маҳсулотдан фойдаланилади.
Россия Федерацияси металлургия комбинатларида ишлаб чиқарилган.

ГАЛЬВАНИЗАЦИЯЛАНГАН ПРОФНАСТИЛ
- 0,4 мм. — **38 000** сўм/п.м.
- 0,45 мм. — **42 500** сўм/п.м.
- 0,7 мм. — **65 500** сўм/п.м.

ПОЛИМЕР ҚОПЛАМАЛИ ПРОФНАСТИЛ
- RAL 3005 0,45 мм. — **48 600** сўм/п.м.
- RAL 3005 0,50 мм. — **54 000** сўм/п.м.
- RAL 6005 0,45 мм. — **48 600** сўм/п.м.
- RAL 6005 0,50 мм. — **54 000** сўм/п.м.

Қўшимча маълумот олиш учун телефонлар: (+ 99890) 996-96-63, (+ 99899) 871-88-99.

574Я/808

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БАНК-МОЛИЯ АКАДЕМИЯСИ
2018/2019 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича
МАГИСТРАТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

- *Иқтисодиётни монетар тартибга солиш;*
- *Давлат молиясини бошқариш;*
- *Тижорат банкларини бошқариш;*
- *Давлат молиявий назорати ва аудити;*
- *Банк ҳисоби, аудити ва назорати;*
- *Суғурта компанияларини бошқариш;*
- *Инвестицияларни бошқариш (банк сектори);*
- *Пенсия фондларини бошқариш;*
- *Инвестицияларни бошқариш (реал сектор);*
- *Корпоратив молияни бошқариш.*

Академия магистратурасига иқтисодиёт соҳасида бакалавр даражасига эга бўлган, ёши 35 дан ошмаган номзодлар вазирликлар, ташкилотлар, банклар ва иқтисодиётнинг реал сектори корхоналари раҳбарларининг йўлланмалари билан танлов асосида қабул қилинади. Академия магистратурасига ҳужжат топшираётган вақтда номзодлар тавсия этаётган вазирлик ва бошқа ташкилотларда бош мутахассис ёки ундан юқори лавозимларда ишлаётган ҳамда камида 2 йиллик меҳнат стажига эга бўлишлари керак.

Номзодлар қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим:

- мутахассислиги кўрсатилган ҳолда белгиланган шаклдаги ариза;
- олий маълумот тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси (ёки дипломдан кўчирма — Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларини давлат гранти бўйича ўқиб тугатганлар учун) ҳамда унга илованинг асли;
- 3,5 x 4,5 см. ҳажмдаги 6 дона рангли фотосурат;
- тегишли вазирлик ва бошқа ташкилот раҳбари томонидан имзоланган йўлланма ва тавсифнома;
- ходимларни ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа;
- 086-У шаклдаги тиббий маълумотнома;
- меҳнат дафтарчасидан нусха.

Ҳужжатларни қабул қилиш 2018 йил 1 августдан 31 августгача амалга оширилади. Ҳужжатларни тақдим этиш жараёнида номзодлар паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлик ҳақидаги ҳужжатларини шахсан кўрсатадилар.

Номзодлар «Демократик давлат ва фуқаролик жамияти қуриш назарияси ва амалиёти асослари», «Мутахассислик фани» ҳамда «Инглиз тили» фанларидан кириш тест синовларидан ўтадилар.

Халқаро тест бўйича инглиз тилида IELTS (International English Language Testing System) ёки TOEFL (Test of English as a Foreign Language) имтиҳонларини топширган ва амалдаги IELTS сертификати бўйича камида 5.0 баллга ёки ушбу баллнинг эквивалентига тенг бўлган TOEFL сертификатига эга бўлган номзодлар «Инглиз тили» фани бўйича кириш тест синовларини топширишдан озод этилади. Ушбу номзодларга «Инглиз тили» фанидан энг юқори балл ҳисобланади.

Белгиланган тартибда GMAT (The Graduate Management Admission Test — бизнес мактабларида муваффақиятли ўқиш имкониятларини аниқлаш учун стандартлаштирилган тест) тизимида камида 500 баллик амалдаги сертификатга эга бўлган номзодлар «Мутахассислик фани» ва «Инглиз тили» фанларидан кириш тест синовларини топширишдан озод этилади. Ушбу номзодларга «Мутахассислик фани» ва «Инглиз тили» фанидан энг юқори балл ҳисобланади.

Кириш тест синовлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази томонидан 2018 йил 10 сентябрь куни ўтказилади.

Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси ва унинг магистратурасига кириш тўғрисидаги батафсил маълумотларни www.bfa.uz интернет саҳифасидан олиш мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳри, Мовароуннаҳр кўчаси, 16-уй.
Телефон: (0-371) 237-53-65. Факс: (0-371) 237-50-11.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 745. 78 621 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А–2. Баҳоси келишилган нархда.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

МАНЗИЛИМИЗ:
100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — Қ. Хидиров.
Навбатчи — Б. Ғофуров.
Мусаҳҳих — Ш. Машраббоев.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.00 Топширилди — 23.50 23456